

Daphne

Årgång 33:1 2022

Årets växt
2022:
grönpyrola

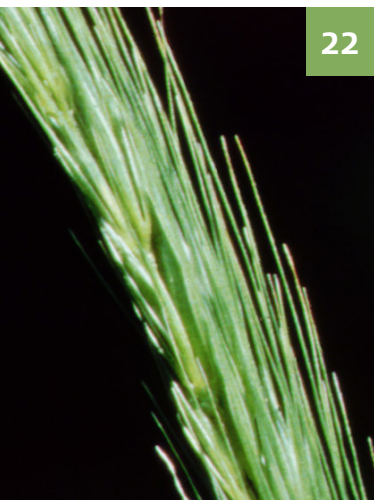
Fältgentianan
räddad av
floraväktarna

Grönsaker på
rymmen

Daphne

Årgång 33:1 2022

Innehåll

- 1** Ordföranden har ordet – *Bo Eknert*
- 3** Årets växt 2022: Grönpyrola – *Jan Y. Andersson*
- 5** Övåntat möte med Sankte Per i Uppsala
– *Ingvar Sundh*
- 8** Restaurering av kraftledningsgata med fåltgentiana
i Norrtålje kommun – *Jan Y. Andersson*
- 17** Floran i Solna-Sundbyberg – från idé till bok
– *Lars Ekqvist och Jan Y. Andersson*
- 22** Floravåkeri i Södertålje och Nynåshamn 2021
– två höjdpunkter, ett magplask och en stor
utmaning – *Rolf Wahlström*
- 30** Grönsak på rymmen – *Henry Gudmundson*

Notiser

- 2** Kommentar till artikel i *Daphne* 32:2 2021:
'Fin lokal för kårrvial på Muskö'
- 2** Råttelse

Det inträffar ibland händelser som sätter käppar i hjulet för botaniska aktiviteter. När väl den segdragna covidpandemin äntligen har släppt sitt grepp skapar den tragiska utvecklingen i Ukraina en osäkerhet om vad som kommer att hända den närmaste framtiden.

Trots det så har programverksamheten för de botaniska föreningarna återgått till det normala. Viktigt under året blir att fortsätta arbetet med den planerade utflyktsguiden för botaniska lokaler i Uppland och att planera för Botanikdagarna i Sörmland 2023, som BSIS är värdar för. Hör gärna av er om ni har tips eller är intresserade av att hjälpa till!

En verksamhet som bedrivits trots pandemin är floraväktariet. Floraväktarna utför ett ovärderligt arbete med att följa upp status och utveckling för många växtarter som är på tillbakagång. I detta nummer av *Daphne* finner ni ett par skildringar av floraväktarnas arbete.

Just nu diskuteras det mycket om det moderna skogsbrukets påverkan på den biologiska mångfalden. En uppmärksammandom i EU-domstolen, det s.k. "Skydda skogen"-målet, lär förändra Sveriges tolkning av EU:s naturvårdsdirektiv och hur dessa implementerats i artskyddsförordningen. Sveriges tolkning har hittills varit att artskyddsförordningen endast gäller om artens bevarandestatus hotas, men EU säger nu att det ska gälla även för enskilda individer. Detta bör innebära ett förstärkt skydd för arter som omfattas av EU:s naturvårdsdirektiv.

En statlig utredning om förändringar i artskyddet har också presenterats under det gångna året 2021. Företrädare för de areella näringarna tycker att förslagen är för långtgående medan naturvårdens representanter vill se ett starkare skydd. Det blir intressant att följa var det framtida artskyddet kommer att landa.

Jag vill passa på att tacka avgående styrelsemedlem Måns Persson för flera års arbete i BSIS styrelse i botanikens och mossornas tecken. Vi säger också välkommen till en ny styrelsemedlem, Matilda Arnell. Matilda är biolog från Stockholm och har nyligen disputerat i växtekologi. Välkommen Matilda!

Bo Eknert, BSIS

Bo Eknert
Ordförande BSIS

Kommentar till artikel i *Daphne* 32:2 2021: 'Fin lokal för kärrvial på Muskö'

Rolf Wahlström Text och foto

Ängsruta *Thalictrum flavum*
på norra Muskö, juni 2020.

I artikeln beskriver gode vännen Hasse Rydberg flera inventeringsfynd från en strandäng vid Mickrums brygga på norra Muskö en het sommardag den 29 juni 2021. Det mest intressanta fyndet var stor förekomst av kärrvial *Lathyrus palustris*. Det nämns också att tidigare rapporterad förekomst av ängsruta *Thalictrum flavum* och kärrspira *Pedicularis palustris* inte kunde återfinnas. Beträffande ängsrutan tror jag det måste bero på den extrema värmen och alltför stor uppmärksamhet på de irriterande svärmarna av blindbromsar. Ett år dessförinnan (24 juni 2020) noterade jag nämligen ett stort bestånd av ängsruta i alkärret omedelbart väster om strandängen. Eftersom ängsrutan är flerårig och växtplatsen oförändrad är det mest sannolikt att den fortfarande finns kvar och förhoppningsvis fortsätter att frodas. Däremot såg inte jag heller någon kärrspira på strandängen i juni 2020. I min arla ungdom tog jag dock ett belägg därifrån den 27 juni 1959 och stoppade i växtpressen, så det finns bevarat i mitt privata herbarium. Enligt Artportalen har både kärrspira och ängsruta även observerats på platsen någon gång på nittio-talet i samband med inventering för Sörmlands flora. Men kärrspiran kan nog vara borta för gott.

Rättelse

I förra numret av *Daphne*, årg. 32:2 2021, angavs det att fotot på sid. 23 föreställde rödlånke *Lythrum portula*. Det stämmer inte, fotot föreställer korsslamkrypa *Elatine hydropiper*, vilket även påverkar artikeltexten.

Årets växt 2022: Grönpyrola

Jan Y. Andersson

När du vandrar i barrskog, speciellt på sandjord, kan du hålla utkik efter grönpyrola *Pyrola chlorantha*. Grönpyrola riskerar att minska eftersom den föredrar äldre skogar och missgynnas av det moderna skogsbruket. Mer kunskap behövs om dess nuvarande utbredning i Sverige. Därför är grönpyrola årets växt 2022.

Grönpyrola har en basal blad-rosett och en allsidig blomställning (se faktaruta på nästa sida).

Grönpyrola skiljs från de övriga tre svenska *Pyrola*-arterna genom det böjda grönaktiga stiftet och mörkgröna blad med ljusa nerver.

Under 2022 är du välkommen att rapportera fynd av grönpyrola. Lägg in dina fynd direkt i Artportalen **www.artportalen.se**. Ha gärna med foton för att säkerställa att det är rätt art, bladen är speciellt viktiga. Ange *antalet plantor*, beskriv *växtmiljön* och meddela om det föreligger något *uppenbart hot* mot lokalen.

Registrera dina observationer senast 15 oktober 2022.

Årets växt drivs av SBF – Svenska Botaniska Föreningen. På BSIS hemsida

www.botaniskasallskapet.se

och SBF:s hemsida

www.svenskbotanik.se

kan du läsa mer.

Grönpyrola, *Pyrola chlorantha*.

FOTO SEBASTIAN SUNDBERG

Tack för ditt bidrag!

Grönpyrola, *Pyrola chlorantha*

Höjd: 10–25 cm vid blomning i juni–juli.

Blomställning: Allsidig klase, blomstängel ofta rödaktig.

Blommor: Blekt gröngula med ett utskjutande, böjt, grönaktigt stift.

Blad: Mörkgröna med vitaktiga nerver, rödaktig bladstjälk, vitaktiga knölar där sidonerverna når bladkanten. Vintergröna, läderartade.

Nästan cirkelrunda, 1 ½–2 ½ cm.

FOTO BLOMSTÄLLNING SEBASTIAN SUNDBERG

FOTO BLADROSETT JAN Y. ANDERSSON

Oväntat möte med Sankte Per i Uppsala

Ingvar Sundh Text och foto

En sen eftermiddag den fjärde juni förra året (2021) cyklade jag ut till Kung Björns hög (även kallad Hågahögen) och Hågadalen i sydvästra Uppsala. Området hyser en rik ängs- och torrbacksflora, flera fornlämningar och fina vyer över Hågaåns dalgång.

I den sydligaste delen av de betade ängsmarkerna kring gravhögen, i sluttningen ner mot de omgivande åkrarna i Hågadalen, tittade det plötsligt ur den övriga vegetationen upp en ensam, röd orkidé! Det tog inte många sekunder att inse att framför mig stod ett blommande exemplar av Sankt Pers nycklar *Orchis mascula*. I bakhuvudet låg att Sankt Pers nycklar är sällsynt i Uppland. Men visst sågs den väl i trakten av Kung Björns hög vid inventeringarna för *Upplands flora* för ett par decennier sedan...?

I Uppland är Sankt Pers nycklar sedan minst hundralet år ganska vanlig i ett kärnområde vid kusten i södra Roslagen (Almquist, 1929). Almquists utbredningskarta från 1929 indikerar att arten vid denna tid inte noterats i Uppland i övrigt. Hans senare översikt över Uppsalatraktens växter (Almquist, 1965) uppger ett exemplar av Sankt Pers nycklar på en dikeskant i Bäcklösa, södra Uppsala år 1957, en förekomst som bedömdes vara utgången. I *Upplands flora* (Jonsell, 2010) tillkom ytterligare ett fynd i Uppsala, vilket lagts in på Artportalen. Min aning redan i fält visade sig vara riktig, vid *Upplands flora*-inventeringarna noterades arten vid Hågahögen, men har inte rapporterats från platsen sedan dess.

Den ensamma plantans ursprung

Tidigt inställde sig frågan om plantans ursprung. Sankt Pers nycklar är flerårig, så kunde detta möjligen vara samma planta som den som sågs vid *Upplands flora*-inventeringarna? Kanske har den obemärkt levt vidare vegetativt, utan att blomma, genom årlig nybildning av en rotknöl. Inghe & Tamm (1988) följde enskilda individer av Sankt Pers nycklar under flera år. Som längst följde de en planta 14 år efter första uppträdandet ovan mark, varav den blommade mer än hälften av åren. Och det kan givetvis inte uteslutas att en planta skulle kunna bli ännu äldre än så.

En blommande Sankt Pers nycklar *Orchis mascula* dök upp vid Hågahögen, Uppsala.

Den ensamma Sankt Pers nycklar *Orchis mascula*, med vy mot Hågadalen i SO.

Lokaluuppgifterna för den tidigare noteringen stämmer dock inte särskilt väl överens med det nya fyndet. Den tidigare växtplatsen benämns ”O om Kung Björns hög”, medan den nya ligger söder om högen och 150–200 m utanför området som täcks in av GPS-koordinaterna för den tidigare växtplatsen. Mest sannolikt verkar alltså att det var olika plantor som sågs vid *Upplands flora*-inventeringarna och år 2021.

Kanske är det troligaste ursprunget till Sankt Pers uppträdande vid Hågahögen år 2021 fröspridning från plantan/plantorna som blommade i området för ett par decennier sedan. Upphållet skulle kunna tala för det, då det kan ta åtskilliga år för Sankt Pers nycklar från frö-groning i symbios med en svamppartner till utveckling av en ny planta och så småningom blomning (Jacquemyn m.fl., 2009). Om flera frön har grott kan det blommande exemplaret haft sällskap av oupptäckta bladrosetter, som förbereder sig för att blomma de närmaste åren.

Eller så var den blommande plantan 2021 resultatet av mer långväga fröspridning. I Uppland som helhet ser Sankt Pers nycklar ut att ha expanderat under de senaste hundra åren (Jonsell, 2010). Både med avseende på storleken av kärnområdet i Roslagen och att flera förekomster registrerats även i andra delar av landskapet, dock ofta kortlivade och med få exemplar.

Det återstår att se om vi kommer att ges nya möjligheter i framtiden att njuta av blommande Sankt Pers nycklar vid Kung Björns hög. Och om den skulle behaga visa sig där igen, behöver vi återigen vänta i decennier?

Tack till Linus Söderquist för värdefulla kommentarer på manuskriptet och för litteraturtips.

Litteratur

- Almquist, E. (1929) Upplands vegetation och flora. *Acta Phytogeographica Suecica* 1. Svenska Växtgeografiska Sällskapet.
- Almquist, E. (1965) *Flora upsaliensis – Uppsalatraktens växter*. Almqvist & Wiksell, Uppsala.
- Inghe, O. & Tamm, C.O. (1988) Survival and flowering of perennial herbs. V. Patterns of flowering. *Oikos* 51: 203–219.
- Jacquemyn, H., Brys, R., Honnay, O. & Hutchings, M.J. (2009) Biological Flora of the British Isles: *Orchis mascula* (L.) L. *Journal of Ecology* 97: 360–377.
- Jonsell, L. (red.) (2010) *Upplands flora*. SBF-förlaget, Uppsala.

Sankt Pers nycklar *Orchis mascula* i närbild.

Restaurering av kraftledningsgata med fältgentiana i Norrtälje kommun

Jan Y. Andersson och Gunnar Hammar Text
Jan Y. Andersson Foto

Kraftledningsgator kan fungera som viktiga refugier för hävdberoende ängs- och hagmarksväxter, såsom fältgentiana *Gentianella campestris* subsp. *campestris* (fig. 1), eftersom gatorna röjs för att hålla kraftledningarna fria och säkra. Sydväst om Rimbo i Norrtälje kommun ligger en kraftledningsgata där sen fältgentiana *Gentianella campestris* var. *campestris* växer på två lokaler med 250 meters avstånd. Mellan lokalerna ligger en grusbilväg, en hage betad av kor, samt en vall (se karta, fig. 2). Tidigare fanns ett kärr i närheten som gav området och gården sitt namn, Svartkärret. Numer är gårdsnamnet Framskälby gård, men på Lantmäteriets kartor benämns området fortfarande som Svartkärret.

Fig. 1. Sen fältgentiana *Gentianella campestris* var. *campestris*. Svartkärr-Syd, aug. 2021.

Floraväktarlokalen SFG-Nor-0129 kallas i texten "Svartkärr-Norr" medan SFG-Nor-1092 kallas "Svartkärr-Syd".

Förekomsterna är kända åtminstone sedan 1990-talet då de noterades av Joakim Ekman och Ebbe Zachrisson under inventeringarna av Upplands flora. Därefter har lokalerna floraväktats då och då. Vid ett floraväktarbesök år 2016 såg Jan Andersson att lokalerna höll på att växa igen och behövde röjas för att rädda fältgentianan.

Fig. 2. Karta över området, lokalerna är gulmarkerade. Svartkärr-Norr (SFG-Nor-0129) och Svartkärr-Syd (SFG-Nor-1092).

Igenväxning, och efterföljande restaurering

Den norra lokalen, Svartkärr-Norr, är den mindre av de två lokalerna (area 650 m²) och ligger nära vägens norra sida, med några plantor i vägrenen även på den södra sidan. Lokalen ligger ganska solöppet i en svag södersluttning. Fram till och med 2018 (före röjningen) förde gentianorna en tynande tillvaro i små öppningar i det höga gräset. Den södra lokalen, Svartkärr-Syd, är större (area 1400 m²). Den sluttar mot norr, men inte kraftigare än att solen kan komma åt marken en stor del av dagen under sommaren. Före röjningen växte gentianorna här längs mindre (djur)stigar tvärs sluttningen, omgivna av högt gräs (mest *Calamagrostis*-arter), örnbräken *Pteridium aquilinum*, samt uppväxande träd (mest gran *Picea abies* och björk *Betula* sp.). De olika topografiska förhållandena innebär att Svartkärr-Syd är skuggigare och fuktigare, något som troligen gör den mer tålig mot sommartorka än Svartkärr-Norr.

Vid besöken 2017 och 2018 konstaterades att igenväxningen fortsatt, och det skulle behövas ett ingrepp för att bevara gentiana-lokalerna (Andersson, 2018). På grund av torkan var 2018 ett generellt dåligt år för fältgentiana i länet, och på de två lokalerna noterades bara en planta vardera. Plantan vid Svartkärr-Norr var ganska kraftig och växte intill det grunda vägdiket på vägens södra sida. Norr om vägen återfanns arten inte. Plantan vid Svartkärr-Syd var liten och tanig med bara en blomma. Efter diskussion med länsstyrelsen i Stockholms län utfördes en genomgående restaurering av lokalerna från och

Fig. 3. Lokalen Svartkärr-Norr före första röjningen, okt. 2018.

Fig. 4. Lokalen Svartkärr-Norr efter röjning, aug. 2020.

Fig. 5. Lokalen Svartkärr-Syd före första röjningen, okt. 2018.

Fig. 6. Lokalen Svartkärr-Syd efter röjning, aug. 2021.

med 2019 i samarbete med och finansierad av länsstyrelsen. I synnerhet Svartkärr-Syd hade ett akut behov och krävde mer åtgärder. Se fig. 3–6 som visar lokalerna före och efter röjning.

Fältgentiana minskar i Stockholms län

Antalet lokaler för fältgentiana i Stockholms län har minskat markant sedan 1950-talet. Orsakerna är byggnation, igenväxning på grund av upphört bete, alltför intensivt bete, markförbättring såsom gödsling, m.m. Idag finns länets flesta lokaler i dess norra del, framför allt i Norrtälje kommun. Här finns både den tidigblommande och den senblommande varieteten (se faktaruta), där tidig fältgentiana är mer sällsynt. Oftast förekommer bara en varietet på en viss lokal, men ibland kan de växa blandat (Lennartsson, 2015; Lundin & Eriksson 2021). Norrtälje kommun är länets till ytan största kommun och utgör en tredjedel av länet. Jordmånen är delvis kalkrik vilket gynnar många arter, bl.a. fältgentiana, även om denna inte är kalkkrävande. Kalken härstammar från ett större kalkstensområde på havsbotten nordost om Uppland varifrån inlandsisen förde med sig material.

Lokalerna ligger på privat mark och ingen av dem är skyddad. Nordost om kraftledningsgatan ligger herrgården Adamsberg vars stora ägor inkluderar Svartkärr-Norr (förutom

Faktaruta

Fältgentiana, *Gentianella campestris* subsp. *campestris*, är en utmärkt indikatorart för väl-skötta naturliga fodermarker. Den var ganska vanlig i Sverige fram till 1950-talet. I takt med det moderna jordbrukets frammarsch har den tyvärr snabbt blivit en sällsynthet. Fältgentiana är rödlistad som Starkt hotad (EN).

Fältgentiana har anpassat blomningstiden till olika slags hävd genom utveckling av två varieteter (ekotyper), en tidigblommande (tidig fältgentiana, *G. campestris* var. *suecica*) som typiskt blommar i juni fram till början av juli, och en senblommande (*G. campestris* var. *campestris*) som blommar i augusti. Mellanformer som blommar i mitten av juli är dock inte ovanliga. För att säkrare skilja varieteterna åt bör man förutom blomningstiden också notera antalet stamsegment.

Fältgentiana, tillsammans med kustgentiana *Gentianella campestris* subsp. *baltica* och sätergentiana *Gentianella campestris* var. *islandica*, ingår i ett pågående Åtgärdsprogram för hotade arter (ÅGP). Naturvårdsverket ansvarar

för programmet nationellt och länsstyrelserna koordinerar det regionalt.

Naturliga fodermarker innefattar hagar med betande djur, naturbetesmarker och slätterängar. "Naturlig" innebär här att marken inte plöjs eller på annat sätt utsätts för markförbättrande åtgärder, t.ex. gödsling. Dessa marker är ofta mycket artrika vad gäller kärlväxter, men också andra organismer drar nytta av biotopen. Många av arterna som trivs här är väl anpassade till den här miljön, något som utvecklats under många hundra år tillbaka, i vissa fall t.o.m. tusen år.

Fältgentiana växer inte bara i naturliga fodermarker utan även i kraftledningsgator, längs skogsbivägar (grus-/markvägar), och numera även i gräsmarker vid vissa flygplatsers landningsbanor. Alla dessa växtplatser är hävdade och mer eller mindre naturliga, men av andra orsaker än de som gällde i det gamla jordbrukslandskapet. Även dessa växtplatser kräver skötsel för att arter såsom fältgentiana ska gynnas.

den del av lokalen som ligger söder om vägen). Svartkärr-Syd ägs av närliggande Framskälby gård. Vid kontakt med markägarna var de båda välvilliga till att vi restaurerade lokalerna och framöver vårdade dem på bästa sätt. Vår erfarenhet är att markägare oftast är stolta över att ha sällsynta växter på sin mark och brukar vara positiva till samarbete. Kraftledningsgator är dessutom svåra att utnyttja "rationellt" eftersom kraftbolagen ställer vissa villkor kring nyttjandet.

Från snårig skogs- och buskmark till välhävdd äng

Jan A. tillsammans med Martin Elmestål från länsstyrelsen inspekterade gemensamt lokalerna i februari 2019 och blev positivt förvånade över att de nyligen röjts på träd och grövre sly. Vattenfall som äger kraftledningen röjer terrängen vart åttonde år, i den omfattning som kraftledningarnas säkerhet kräver det. De fällda träden (mest gran) samt slyet låg kvar i gatan på Svartkärr-Syd för att under maj månad forslas bort av en konsult. Därefter behövde båda lokalerna röjas på mindre sly och grovt gräs, samt stora mängder örnbräken som täckte en stor del av marken. Detta gjordes med röjsåg på grund av den i dåvarande läget ganska oländiga terrängen och utfördes av Gunnar Hammar i början av juni. Vid Svartkärr-Norr togs också en del markblottor upp för att underlätta nyetablering av växter. Materialet/höet räfsades ihop och avlägsnades från platsen.

Omkring midsommar hade örnbräken åter täckt marken, och som sista steg i restaureringen drogs all denna örnbräken upp på båda lokalerna. Uppdragning anses vara den mest effektiva metoden för att eliminera örnbräken (Swenson & Martinsson, 2005). Uppryckningen behöver under de första åren göras två gånger per år, en gång omkring midsommar och en gång på eftersommaren. Örnräken försvinner successivt och efter några år krävs bara mindre insatser. Örnräken sprids vegetativt via underjordiska jordstammar på varierande djup, varifrån bladen kommer upp. Om bladen rycks upp förhindras

Fig. 7. Vitblommig fältgentiana *Gentianella campestris* subsp. *campestris*, Svartkärr-Syd 2017.

Tabell 1. De hävdinsatser som sedan 2020 görs årligen vid båda lokalerna.

Aktivitet	Tid
Slåtter med röjsåg eller slåtterbalk	Mitten av juni*
Räfsning av höet och bortforsling	Mitten av juni
Krattning för att ta bort förna samt uppluckring av jordtäcket	Midsommar
Dra upp örnräken	Slutet av augusti

* Slåttern görs just nu före fältgentianans blomning. Framöver kan detta komma att ändras till september, efter dess blomning och fröspredning.

Fig. 8. Hartmansstarr
Carex hartmaniorum,
Svartkärr 2020.

fotosyntesen och jordstammen degraderar. Vidare krattades stora mängder förna bort vid Svartkärr-Syd och mindre markblottor skapades samtidigt. Under de nästföljande åren 2020 och 2021 kunde Gunnar Hammar ersätta röjsågen med slätterbalk, eftersom lokalerna var upprepade och tillräckligt jämna. Se nuvarande skötselinsatser i tabell 1.

Fältgentianan ökar i kraftledningsgatans restaurerade områden

Lagom till månadsskiftet juni/juli 2019 var båda lokalerna hävdade och det återstod bara att se hur fältgentianan skulle reagera. 2019 var dock liksom torråret 2018 ett år då fältgentiana lyste med sin frånvaro på de flesta av länets lokaler, trots att vädret var ganska gynnsamt vad gällde både temperatur och regnmängder. Under 2019 observerades inga plantor vid Svartkärr-Norr, medan Svartkärr-Syd uppvisade hela 10 kraftiga plantor (tabell 2). Med undantag för en lokal vid en skogsbilväg några mil norrut var dessa 10 plantor årets länsrekord för sen fältgentiana. Plantorna härstammade sannolikt från frön i fröbanken. Med tanke på noll-fynden på nästan alla lokaler i länet var det trots allt lätt att vara pessimistisk vad gäller artens fortlevnad i regionen.

Eftersom fältgentianan är tvåårig tar det två år efter blomning och fröspridning innan det resulterar i nya blommande plantor. Det första året efter fröspridning utvecklas bladrossetter som växer till sig, övervintrar, och sedan ger upphov till blomplantor andra året – i den mån de lyckas överleva tills dess. Blommande plantor år 2019 härstammade alltså från frön 2017. Eventuellt kan också äldre, vilande frön i fröbanken ha aktiverats.

År 2020, ett fältgentianans år i Stockholms län

År 2020 vände dock botanisternas humör uppåt. Detta år uppvisade nämligen en sällan sedd myckenhet av fältgentiana, som återfanns i stor mängd på nästan alla lokaler. Även på platser där den inte setts på länge hittades åtminstone några plantor. På lokaler där arten varit borta ett eller flera decennier återfanns den dock inte (med något undantag), vilket tyder på en sinad fröbank. Vid Svartkärr-Norr fanns 86 plantor och vid Svartkärr-Syd 415. Extra positivt var att plantorna var nästan jämnt utspridda över lokalerna och återfanns även på delar där de inte påträffats under de senaste åren. Vid Svartkärr-Norr växte 11 av plantorna vid diket söder om vägen. Den rika förekomsten berodde sannolikt på att fröbanken aktiverades två år tidigare, under det varma och torra året 2018. Även under år 2021 var blomningen riklig på båda lokalerna, trots ett generellt

Tabell 2. Antal plantor som räknats vid floraväktarbesök.

År	Svartkärr-Norr	Svartkärr-Syd
1998		noterad
2003	21	
2013		21
2014	16	67
2016	45	25
2017	2	21
2018	1	1
2019	Ej återfunnen	10
2020	86	415
2021	28	127

dåligt fältgentiana-år (tabell 2). Vid Svartkärr-Norr fanns totalt 28 plantor, varav 16 strax söder om vägen. Vid Svartkärr-Syd räknades det till 127 plantor, årsrekord för sen fältgentiana i länet. En stor population fältgentiana finns också på Arlanda flygplats. Denna population räknas enbart vissa år och har inte tagits hänsyn till i ovanstående jämförelser mellan lokaler.

Kor i hagen återigen

Det är troligt att fältgentianan härstammar från betesmarken som ligger mellan de två lokalerna och sedan spritt sig längs kraftledningsgatan. Hagen har stått utan betesdjur sedan åtminstone 2016. Då fanns klara tecken på risk för igenväxning och spridning av ohävdarter som t.ex. åkertistel *Cirsium arvense*. Korna, av skotsk högländras, har hela tiden funnits kvar vid Framskälby gård men har fått hålla till i mindre fållor närmare gården. Det tidigare taggträdstängslet behövde enligt ägaren bytas ut till elstängsel. Efter överenskommelse finansierade länsstyrelsen ny instängsling av hagen, och korna kan från 2021 återigen beta i hela hagen. Det finns en förbindelse mellan beteshagen i kraftledningsgatan och hagarna vid gården vilket gör att korna nu kan röra sig som det passar i hela området. Hagen ser ut att ha god potential att utvecklas i positiv riktning mot en alltmer artrik biotop, och bör också framöver kunna hysa t.ex. fältgentiana. Redan åren 2018 och 2020 förekom gentianaplantor vid Svartkärr-Norr intill diket på vägens södra sida och deras antal har ökat med åren. Under 2021 observerades att utbredningen till och med passerat förbi stängslet och in i hagen. Det finns också planer på att aktivt sprida arten i hagen med frön från de båda lokalerna i kraftledningsgatan.

Fig. 9. Svedjenäva *Geranium bohemicum*, Svartkärret 2016.

Andra kärlväxter och svampar i de restaurerade områdena

Inventering av lokalernas kärlväxter och svampar har gjorts sedan 2016. Fynden är införda i Artportalen. Vid Svartkärr-Norr har 72 arter av kärlväxter noterats, och vid Svartkärr-Syd 89 arter. Kombinerat för båda lokalerna har 121 arter observerats (artlistan finns på BSIS hemsida, se nedan). Här finns t.ex. ängsnattviol *Platanthera bifolia* subsp. *bifolia*, skogsklocka *Campanula cervicaria* och slätterfibbla *Hypochaeris maculata*. Vanliga följeväxter till fältgentiana som ängsvädd *Succisa pratensis*, jungfrulin *Polygala vulgaris*, glandelögontröst *Euphrasia stricta* var. *brevipila* och rödklint *Centaurea jacea* finns också mer eller mindre rikligt. Bland svampar finns på båda lokalerna rikligt med scharlakansvaxskivling *Hygrocybe punicea*, men även andra ängssvampar (ett tiotal arter är införda i Artportalen). Betesmarken mellan de två lokalerna har inte inventerats noggrant men under 2020 observerades bl.a. hartmansstarr *Carex hartmaniorum*, en sällsynt hävdgynnad art. Ett intressant fynd var svedjenäva *Geranium bohemicum* som observerades intill vägkanten under år 2016 och 2017. Troligen hade frögroningen initierats av någon slags mekanisk eller möjligen termisk påverkan.

Sammanfattning

Restaureringen har enligt vad vi i nuläget kan bedöma varit mycket gynnsam för både gentianan och dess följearter i form av kärlväxter, ängssvampar, m.fl. Instängslingen och betningen av hagen kommer förhoppningsvis att ytterligare bidra till att områdets botaniska kvaliteter förhöjs.

Artlista för de två lokalerna med fältgentiana vid Svartkärret finns på BSIS hemsida www.botaniskasallskapet.se, samt kan erhållas från Jan A.

Litteratur

- Andersson, J. (2018) Floraväktarresa i augusti 2017. *Daphne* 29:1, 18–21.
- Lennartsson, T (2015) Åtgärdsprogram för fältgentianor i naturliga fodermarker. *Rapport 6681*, Naturvårdsverket.
- Lundin, L. G. & Eriksson, O. (2021) The decline of *Gentianella campestris*: three decades of population development of an endangered grassland plant in Sweden. *Nordic Journal of Botany* 39:3.
- Swenson, U. & Martinsson, K. (2005) Restaurering av hagmarker – hur man kan få bukt med örnbräken. *Svensk Botanisk Tidskrift* 99:6, 339–346.

Floran i Solna-Sundbyberg – från idé till bok

Lars Ekqvist och Jan Y. Andersson Text
Jan Y. Andersson Foto

De numera sammanväxta kommunerna Solna och Sundbyberg (nedan kallade Solna-Sundbyberg) ligger tillsammans med Stockholms kommun i topp som Sveriges folktätaste och mest tätbebyggda kommuner. Solna och Sundbyberg är också arealmässigt Sveriges minsta

Svinamarant *Amaranthus retroflexus* vid Råsunda fotbollsstadium, aug. 2021.

Parknäckros *Nymphaea*
x marliacea i Råstasjön,
aug. 2019

kommuner. Urbaniseringen har gått mycket långt och naturen i Solna-Sundbyberg är hårt trängd av bebyggelse; men den vilda floran finns, om man vet var man ska leta. Här finns många insprängda biotoper av mer eller mindre naturligt eller ursprungligt slag: skogar, berg, sjöar, parker, kyrkogårdar m.m., vilka kan fungera som tillflykt för områdets naturliga ursprungsflora. Därför såg vi behovet av att kartlägga i hur stor utsträckning den "vilda" floran har försvunnit, men även med vilken vegetation och vilka växter denna har ersatts i den nya stadsbebyggelsen.

Den första "exkursionen" genomfördes av Lars på Norra Kyrkogården i april 2013. Fynden rapporterades till Artportalen och det visade sig snabbt att Solna-Sundbyberg enbart hade några få noteringar av (mestadels sällsynta) kärlväxter. Ytterst vanliga växter som gran, tall och blåsippa saknades. Detta motiverade ytterligare utforskning, och år 2016 blev kartläggningen av Solna-Sundbybergs kärlväxtflora ett av BSIS verksamhetsområden, kallat SoSu-projektet. Under SoSu-projektets hittills sex säsonger har flera årliga exkursioner i BSIS:s regi ägt rum; ibland med få deltagare, ibland med många, men mycket sällan utan spännande växtfynd.

Redan i ett tidigt skede väcktes tanken på att skapa en publikation av SoSu-projektet, utöver rapporteringen till Artportalen. Ambitionerna för publikationens innehåll har hela tiden vuxit och vårt mål är att färdigställa en bok över det arbete som utförts i SoSu-projektet. Förutom en utförlig redogörelse för fynden under åren 2013–2022 är boken tänkt att innehålla uppgifter om Solna-Sundbybergs geologi, topografi, meteorologiska förhållanden och annat som påverkar växtligheten.

Särskild uppmärksamhet ägnas åt en jämförelse mellan vad SoSu-projektet funnit och äldre uppgifter om Solna-Sundbybergs växter. Relativt utförliga uppgifter om floran finns sedan 1840-talet (Wikström, 1839). Det är både stimulerande och lite nedslående att läsa dessa äldre publikationer. I de historiska uppgifterna omnämns fynd av tolv olika orkidé-arter, men inte ett enda fynd från orkidé-familjen har rapporterats de senaste tio åren.

En bok om natur måste vara estetiskt tilltalande, så stor omsorg kommer att visas när det gäller bildmaterial och typografi. Agneta Ogebratt och Kjell Hedberg har bidragit med många foton.

Givetvis har vi studerat Hans Rydbergs *Nyköpings flora* från 2019, men mer som inspirationskälla än som mall för vår publikation. Även Per Sigurd Lindbergs *Stockholmsfloran* från 1983 har varit idégivare. Den senare behandlar dessutom en näraliggande storstadsmiljö till Solna-Sundbyberg.

Vilka kan vilja införskaffa en bok av det slag som beskrivits ovan? *Daphnes* läsare, alltså ni, med speciellt intresse av kärlväxter är en given kategori. Även allmänt naturintresserade är en målgrupp. Utflyktsguiden, som planeras att finnas sist i boken, kommer att ägna visst utrymme även åt andra organismer än kärlväxterna. De områden som är botaniskt givande hyser också vanligen i övrigt fin natur. Boken bör även vara givande för medlemmar i kommunernas hembygdsföreningar, och för deltagare i Facebook-grupper.

Delpresentationer med bildvisning av projektet har skett i Solnas resp. Sundbybergs stadshus.

Råstasjön, aug. 2019. I mitten syns storskräppa *Rumex aquaticus* x *hydrolapathum*, till vänster vattenskräppa *Rumex hydrolapathum*. I omgivningen kan man även se parknäckros *Nymphaea* x *marliacea*, smalkaveldun *Typha angustifolia*, vass *Phragmites australis*, klibbal *Alnus glutinosa*, m.fl.

Vippstarr *Carex paniculata*
vid Bällstaviken i Sundby-
berg, juni 2015.

Litteratur

- Lindberg, P. S. (1983) *Stockholmsfloran*. Stockholm:
P. A. Norstedt & Söners förlag.
- Rydberg, H. (2019) *Nyköpings flora*. Uppsala: SBF-förlaget
- Wikström, J. E. (1839) *Öfversigt af Stockholmstraktens
Naturbeskaffenhet*. Stockholm: P. A. Norstedt & Söners förlag.

Floraväkteri i Södertälje och Nynäshamn 2021

– två höjdpunkter, ett magplask och en stor utmaning

Rolf Wahlström Text

Under året 2021 fick jag det stora nöjet att lära känna två nya arter – klapperstarr på senvåren och skogskorn tidig höst – däremellan ett rejält magplask under högsommaren och bekymmer för en dramatiskt minskande art.

Klapperstarr *Carex glareosa* är lågvuxen, med två till fyra ax i små axsamlingar i toppen av stjälken.

FOTO JAN Y. ANDERSSON,
MAJ 2017

Året började med ett stort antal inventeringar av kända knärotslokaler i Södertälje, oftast med återfynd. I mitten av maj kom den första höjdpunkten. Lennart Karlén tog mig med till den flacka, betade havsstrandängen norr om Harburen på Eriksö, ett vackert naturreservat på sydvästra Mörkö. Vi skulle räkna klapperstarr *Carex glareosa* (VU), en nordlig art som i Sörmland befinner sig nära sin sydgräns. Den är ganska lågvuxen med två till fyra brungröna, tvåkönade ax i 1–2 cm stora axsamlingar i toppen på de något utåtböjda stråna. Bladen är grågröna, smala, rännformade och kortare än stråna.

När vi väl fått syn på de första plantorna gick det sedan lätt att hitta fler. På en sträcka av cirka 800 m avgränsade vi elva dellokaler, samtliga belägna inom 2–3 m nedom högvattenlinjen. Totalt noterades 141 plantor och minst 1000 strån, fördelade på 2–34 plantor (median: 9 plantor) per delokal och 3–30 strån per planta. Plantorna växte oftast uppe på avgränsade tuvor skapade av bland annat nötdjurens tramp. Den övre gränsen var tämligen skarp mot nästa zon där hundstarr *Carex nigra* tog över. Enligt *Sörmlands flora* (Rydberg och Wanntorp, 2001) är fortsatt bete en förutsättning för klapperstarrens fortbestånd. Vi stötte på bonden vid Harburen, som satt vid en väggkant och betraktade sina nyligen utsläppta djur i en hage längre bort. Glädjande nog hade han ännu inga tankar på att sluta med nötdjursaveln.

På strandängen norr om Harburen på Eriksö hittades 140 plantor av klapperstarr *Carex glauca* med omkring 1000 strån.

Det kan vara svårt att först få syn på klapperstarr, men när man väl sett de första stråna kan ögonen ställa in sig.

FOTO ROLF WAHLSTRÖM (OVAN) MAJ 2021 OCH JAN Y. ANDERSSON.

År 2021 var ett bra år för rödsyssla *Cephalanthera rubra*.

FOTO JAN Y. ANDERSSON

Ibland kan det bli så här vackert på rödsysslelokalen i Tullgarn. Två tätt växande plantor formar ett osedvanligt långt blomax.

FOTO ROLF WAHLSTRÖM,
JULI 2017

Rödsyssla i Tullgarn

Under juni–juli kunde vi bland annat glädjas åt blommande röd skogslilja (rödsyssla) *Cephalanthera rubra* (NT) i mängd på fastlandets största lokal inom Tullgarns naturvårdsområde. Vi noterade 210 blommande exemplar, något fler än året innan. Detta var särskilt glädjande eftersom det under vintern hade blåst omkull tre granar och en stor björk rakt över lokalen. Tillsammans med förvaltaren gjorde Lennart och jag en röjningsinsats i början på april. Förvaltaren kapade grenar och toppar och vi drog undan allt från växtlokalen. Själva stockarna fick ligga kvar, vilket inte ser ut att ha varit till någon nackdel

i år. I Tullgarnsområdet finns också anse-
nliga mängder stor bockrot *Pimpinella major* (EN) och hundratals blommande plantor av knärot *Goodyera repens* (VU). Vi hann räkna många, men långt ifrån alla dellokaler blev inventerade denna sommar.

Tre granar och en björk hade fallit över lokalen för rödsyssla under vintern.

FOTO ROLF WAHLSTRÖM,
JUNI 2021

Bottennapp för honungsblomster

När vi den 1 augusti begav oss till Skräddartorpskärret för den årliga räkningen av honungsblomster *Herminium monorchis* (VU) blev det däremot totalt magplask i det blöta kärret. Vi hade blivit förvarnade om att arten hade ett dåligt år, men var övermodigt övertygade om att vi skulle kunna hitta betydligt fler plantor än tidigare besökare. De senaste åren har vi vanligtvis hittat 100–200 exemplar av den lilla, men vackra orkidén. Men i år – efter stor möda – lyckades vi endast finna 13 exemplar, spridda på två av de tiotal delområden där vi tidigare funnit den. Vi vet inte varför det var så få plantor. Vildsvinsbökan-
det var inte värre än vanligt och slåttern hade genomförts på liknande sätt under 2020 som de två föregående åren, nämligen med slätterbalk. Innan dess hade kärret slagits med lie varje år sedan 1988. Vi har funderat över orsaken till

Honungsblomster *Herminium monorchis* har fått sitt namn från sin honungsdoft som lockar till sig pollinatörer.
FOTO JAN Y. ANDERSSON, 2002

Överst t.h. Skräddartorps-kärret brukar hysa 100–200 plantor av honungsblomster *Herminium monorchis*, men år 2021 återfanns endast 13 exemplar.

FOTO ROLF WAHLSTRÖM,
AUG. 2021

den dramatiska nedgången. Tills vidare har vi nöjt oss med att orkidéer är oberäknliga och att just honungsblomster kan ha haft ett osedvanligt ogynnsamt år, med kraftiga växlingar mellan såväl kyla och värme som regn och torka. Fortsatt utveckling får visa om det kan ha med användandet av slåtterbalk att göra. Honungsblomster har sedan länge varit på tillbakagång i både Stockholms och Sörmlands län (Tullgarnslokalen ligger nära gränsen mellan länen), men just i Skräddartorpskärret har den frodats, om än med varierande antal. Under de senaste tio åren noterades som lägst 65 exemplar 2016 och som högst 600 exemplar 2015.

Skogskorn i Hammersta

Stor besvikelse alltså, men i mitten av september kom den andra höjdpunkten, som blev en positiv och inspirerande avslutning på 2021 års floraväkteri. Tillsammans med Monica Svensson och Stefan Clason begav jag mig till ett naturreservat intill Hammersta i nordöstra delen av Nynäshamns kommun. Där finns sedan minst 100 år tillbaka kända förekomster av skogskorn *Hordelymus europaeus* (VU), varav några inte hade inventerats på tiotalet år. Skogskorn är ett sällsynt gräs med de flesta förekomsterna i Uppland och Sörmland samt på Öland och Gotland. Dessutom finns skogskorn på ett fåtal platser i Skåne, östra Småland och södra Gästrikland.

Enligt *Sörmlands flora* (Rydberg och Wanntorp, 2001) är skogskorn ”ett konkurrenssvagt och beteskänsligt gräs som växer i rika lundar med lång kontinuitet, vanligen i sällskap med andra lundgräs ...”. I floran anges också att ”De sörmländska förekomsterna är samtliga individfattiga”. Den första beskrivningen stämmer väl med förhållandena vid Hammersta, men inte den andra. Totalt noterade vi nämligen drygt 2500 strån på 13 dellokaler, varav 890 strån i det ymnigaste beståndet. Skogskorn framträdde vid denna tid på året med friska och tufft uppräta strån bland de andra slokande gräsen. Den är lätt att artbestämma med sitt täta gulgröna ax och arttypisk hårlighet på de nedre bladslidorna. Bestånden lyste på långt håll i det något dunkla, i övrigt glesbevuxna men mullrika markskiktet under de täckande ädellövträden. En fröjd för ögat, och en fin avslutning på den mer intensiva delen av floraväktaråret.

Skogskorn *Hordelymus europaeus* har täta ax som blir gulgröna senare på sommaren. Den är lätt att känna igen på axen i kombination med hårligheten på de nedre bladslidorna.

FOTO JAN THOMAS JOHANSSON

Ett bestånd av skogskorn *Hordelymus europaeus* i naturreservatet intill Hammersta.

FOTO ROLF WAHLSTRÖM, SEP. 2021

Buskvicker-utmaningen på Korpberget

Till sist, några tankar kring årets största utmaning: förekomsten av buskvicker *Vicia dumetorum* (EN) på Korpberget vid Viksberg – ett naturreservat som delas mellan Södertälje och Salems kommuner. Lokalen är känd sedan minst 100 år och utgörs av en örtrik ädellövskog i blockig mark i sydvänt läge vid bergets fot. Men buskvickerbeståndet har minskat på senare tid, här liksom på flertalet av de övriga få lokalerna i Sverige, alla i södra delen av landet. Det finns inga säkra uppgifter om blomning vid Korpberget från de senaste 30 åren och endast ett fåtal noteringar av enstaka plantor. Vi gjorde själva en noggrann inventering 2020, men utan fynd. Däremot förekommer alltid ett stort antal ej blommande plantor av häckvicker *Vicia sepium*, vilka ibland kan vålla vissa bestämningsproblem. Men i år lyckades Lennart Karlén i slutet på juni hitta en kraftig planta med buskvickerns typiska bladform och ännu mer typiskt

Buskvicker *Vicia dumetorum*.
FOTO JAN THOMAS JOHANSSON

Buskvicker *Vicia dumetorum* kan skiljas från häckvicker *Vicia sepium* med hjälp av sin speciella bladform och tandade stipler.

FOTO ROLF WAHLSTRÖM,
JULI 2021

tandade stipler. Tyvärr var plantan avbiten i toppen, sannolikt av rådjur, annars skulle den nog ha blommat. I närområdet fanns också fyra mindre plantor.

Tillsammans med Stefan Clason sökte vi några dagar senare igenom närliggande delar av reservatet, men utan ytterligare fynd. Vi bedömer att buskvickerns nedgång på Korpberget beror på minskat ljusinflöde orsakat av stora träd och uppväxande sly vid reservatsgränsen mot intilliggande golfbana. Stefan kontaktade länsstyrelsen i Stockholm och tillsammans med miljöhandläggare Julia Stigenberg besökte vi sent på hösten lokalen för att ta ställning till lämpliga åtgärder för att gynna artens fortbestånd. Besöket resulterade i att länsstyrelsen kommer att glesa ut den skuggande ridån mot söder och ta bort några av de mindre värdefulla stora träden. Dessutom ska växtplatsen inhägnas så att rådjur och dovhjortar inte kommer åt plantorna. Vi kommer med spänning att följa utvecklingen under kommande år.

Litteratur

- Almquist, E. & Asplund, E. (1936) *Stockholmstraktens växter*, 2:a upplagan. Botaniska Sällskapet i Stockholm.
- Mossberg, B. & Stenberg, L. (2018) *Nordens flora*. Bonnier Fakta, Stockholm.
- Rydberg, H. & Wanntorp, H.-E. (2001) *Sörmlands flora*. sid. 690 samt sid 668. Botaniska Sällskapet i Stockholm.
- SLU (2020) *Rödlistade arter i Sverige 2020*. Sveriges Lantbruksuniversitet, Uppsala.

Utsikt över Korpberget. Bakom träddrån ligger lokalen för buskvicker *Vicia dumetorum*.

FOTO ROLF WAHLSTRÖM, JULI 2021

Noter

Samtliga ovannämnda fynd har rapporterats i Artportalen. Rödlistekategorier: EN = starkt hotad; VU = sårbar; NT = nära hotad.

Grönsak på rymmen

Henry Gudmundson Text och foto

Dammträsket ligger norr om Handens Centrum i Österhaninge, Stockholm. Det är en gammal kvarndamm och en känd fågellokal. I samband med bebyggelse i omgivande Kolartorp och Vega har dammen grävts om. Det har bl.a. anlagts promenadvägar och en cykelbana, vilket medfört en hel del nyinkomna ogräs. I slänten mot den dyiga stranden, nordost om utloppet i dammens norra ände såg jag i slutet på juli 2021 en exotisk flockblommig växt som jag inte omedelbart kunde identifiera. Jag erinrade mig en artikel i *Svensk Botanisk Tidskrift*: Selleristäkra funnen på Hisingen, av Christoffer Pencak & Erik Ljungstrand (2017). Kunde det vara den som på något sätt hamnat här?

Vid Dammträskets dyiga strand såg Henry Gudmundson en växt han inte direkt kunde artbestämma.

Jag kontaktade Erik Ljungstrand i Göteborg samt Joakim Ekman och skickade bilder; båda höll med om att det såg ut som selleristäkra *Oenanthe javanica*. Erik hittade ett exemplar i Herbarium GB som passade in på arten. Senare visade jag även

lokalen för Thomas Strid & Göran Odelvik, samt Anders Erixon & Ulf Johansson. Föga annat av intresse kunde ses vid stigen, utom rödblåra *Silene dioica*, som knappast är inhemsk just här. Fler återbesök för visning av lokalen skedde under sommaren ända in på hösten.

Blomningen inföll sent och frösättningen var ofullständig. Jag mindes att år 2013 såg jag en flockblommig växt i en reningsdamm vid Vassvägen, nordväst om Rönningesjön i Täby. Den stod i näringsrikt sötvatten tillsammans med bl.a. vattenmärke *Sium latifolium*. Den blev aldrig säkert artbestämd eller insamlad. På bild så liknar den selleristäkran, så kanske var fyndet 2021 inte mitt första fynd av selleristäkra i Stockholm trots allt.

Selleristäkra säljs som grönsak i vissa specialbutiker med asiatisk mat. I boken Hong Kong Food Plants (Zee & Hui, 1990) anges den som "Sällan odlad i H.K., men kan ses vild i diken och i risfält. Sprids med utlöpare och rotdelar" (egen översättning). I praktverket *Botanica* (Cheers & Burnie, 2000) används synonymnamnet *O. japonica*. De skriver att den kan odlas som grönsak ända uppe i norra Skottland trots sitt tropiska ursprung i Sydostasien och norra Australien.

Beståndet av selleristäkra *Oenanthe javanica* i Damm-träsket 2021.

Selleristäkra *Oenanthe javanica* i blom. Fröna hann inte utvecklas fullständigt.

Den flockblommiga växten från Täby 2013 var kanske också selleristäkra *Oenanthe javanica*.

Oenanthe är ett släkte som innehåller många giftiga vattenväxter. Mest känd är vattenstäkra *O. aquatica* som växer i näringsrikt sötvatten och förekommer mindre allmänt i både Sörmland och Uppland. Saffransstäkra *O. crocata*, som jag sett utmed Londons kanaler, är mycket giftig men har inte påträffats i Sverige. Namnet *Oenanthe* kommer från grekiskan och betyder vindoftande.

Litteratur

- Cheers, G. & Burnie, G. (2000) *Botanica – Illustrerat botaniskt lexikon med över 10.000 trädgårdsväxter inklusive odlingsråd*. Översatt av Gyllenhak, Ann-Sophie. Köln: Könemann.
- Pencak, C. & Ljungstrand, E. (2017) Selleristäkra funnen på Hisingen. *Svensk Botanisk tidsskrift*, 111:6.
- Zee, S. Y. & Hui, L. H. (1990) *Hong Kong Food Plants*. Hong Kong: Urban Council.

Styrelse från 2022

Ordförande Bo Eknert
ordf@botaniskasallskapet.se
073-766 93 08

Sekreterare Yolanda Karlsson
vice@botaniskasallskapet.se
072-026 59 41

Kassör Jan Y. Andersson
kassa@botaniskasallskapet.se
070-674 68 39

Chefredaktör Mira Rawet
daphne@botaniskasallskapet.se
070-875 74 79

Ledamöter

Matilda Arnell
matilda@botaniskasallskapet.se

Anders Erixon
anders@botaniskasallskapet.se
0730-25 09 55

Henry Gudmundson
henry@botaniskasallskapet.se
08-712 80 45

Sara Lundkvist
sara@botaniskasallskapet.se

Birgitta Sang
birgitta@botaniskasallskapet.se
073-892 48 63

Styrelse från 2021

Ordförande Sebastian Sundberg
sebastian.sundberg@slu.se
070-231 77 85

Vice ordförande Anders Jacobson
anders.jacobson@slu.se
070-432 29 87

Sekreterare Anneli Sandström
anneli_sandstrom@hotmail.com
070-621 70 04

Kassör Helene Larsson

Ledamöter

Anders T Hasselrot
anders.t.hasselrot@gmail.com
0171-44 40 03

Thorleif Joelson
thorleif.joelson@gmail.com
070-734 46 20

Johanna Sköld
johanna.skold@skola.uppsala.se

Ingvar Sundh
ingvar.sundh@telia.com
070-383 30 63

Anneli Svanholm
anneli.svanholm@ebc.uu.se

Linus Söderquist
linus.soderquist@hotmail.com
073-713 54 86

Kontaktuppgifter till floraväktarsamordnare

AB-län Jan Y. Andersson
jan.andersson.bio@gmail.com
070-674 68 39

C-län Mora Aronsson
mora.aronsson@habonet.net
070-668 26 82

D-län Bo Karlsson
bovil@telia.com
0150-391 97

Eva Grusell
eva.grusell@icloud.com
070-544 45 31

Daphne

Utkommer med minst två nummer per år och ges ut av Botaniska Sällskapet i Stockholm i samarbete med Upplands Botaniska Förening.

REDAKTION

Chefedaktör Mira Rawet
mira@botaniskasallskapet.se
070-875 74 79

Medredaktör Ingvar Sundh
ingvar.sundh@telia.com
070-383 30 63

Teknisk redaktör Lena Eliasson
lena@grafiskaspranget.se
070-651 25 27

Fackgranskare Mora Aronsson

PRENUMERATIONER

Daphne ingår i årsavgiften till resp. förening. Separata prenumerationer kostar 200 kr (2022) och administreras av Botaniska Sällskapet.

BOTANISKA SÄLLSKAPET I STOCKHOLM

c/o Henry Gudmundson
Önskegången 71, 135 54 Tyresö
E-post: info@botaniskasallskapet.se
Hemsida: botaniskasallskapet.se
Plusgiro: 196094-7
Medlemsavgift 2022: 200 kr

UPPLANDS BOTANISKA FÖRENING

c/o SLU Artdatabanken
Box 7007, 750 07 Uppsala
E-post:
upplands.botaniska.forening@gmail.com
Hemsida:
upplandsbotaniskaforeningsblogg.se
Plusgiro: 327956-9, Swish 1234732467
Medlemsavgift 2022: 150 kr

Adressändringar meddelas resp. förening via post eller e-post.

Vill du ha löpande information via e-post? Meddela då din e-postadress till resp. förening.

Årgång 33 nr. 1 2022

ISSN 1101-5527
Wikströms Tryckeri AB, Uppsala

Instruktion till författare

Manus skickas via mail till
daphne@botaniskasallskapet.se

Daphne söker alltid nya författare och idéer till artiklar! Alla medlemmar är välkomna att bidra. En artikel i *Daphne* kan handla om ett fynd, en exkursion, ett intresse, tips till andra botaniker m.m., och förslag välkomnas alltid även om du själv kanske inte vill eller kan skriva.

Börja alltid manuskriptet med titeln på artikeln följt av namn på författaren/författarna. Artiklar som är längre än 3 000 tecken inkl. mellanslag bör delas upp i stycken med under-rubriker. Vetenskapligt namn ska anges för varje art första gången den nämns i den löpan-de texten, men om texten kan upplevas svår-läst på grund av många artnamn kan de veten-skapliga namnen istället samlas i en separat lista. I slutet av artikeln ska eventuell citerad litteratur samlas under rubriken "Litteratur". Gör eventuella tabeller eller uppställningar med hjälp av ordbehandlarens tabellfunktion. Vi ser gärna att du bifogar bilder eller illustra-tioner. Saknar du passande bildmaterial, ta kontakt med redaktionen i god tid så kan vi hjälpa till med det.

Manuskript ska vara skrivna i ordbehandlings-program om möjligt. Kontakta redaktionen om du inte kan leverera materialet i digital form. Manuskript kan vara korta eller långa. Planerar du ett manuskript på mer än tio sidor – ta kontakt med redaktionen i god tid! Författare ska tillåta att *Daphne* läggs ut på BSIS:s och UBF:s hemsidor. Har du några frågor är du välkommen att höra av dig till redaktionen.